

Betreft : aanpak "colors" van motorbendes: gevolgen uitspraak Hoge Raad
Aan : Leden van de Commissie Algemeen bestuur en middelen
T.b.v. : Commissie van 27 januari 2022
Van : N. Meijer
Behandelaar : Trudi Caarls
E-mail/telefoonnummer : t.caarls@huizen.nl / 035-5281432
Datum : 11 januari 2022
Status : ter kennisname

Inleiding

Op 2 juni 2020 (voortzetting raad van 28 mei 2020) stemde de gemeenteraad in met een APV-wijziging, waarbij artikel 2:50a aan de APV werd toegevoegd.

In dit artikel is geregeld dat het verboden is in de openbare ruimte of voor publiek toegankelijke gebouwen zichtbare uitingen van verboden organisaties te dragen. Dit ziet onder andere op hesjes of jassen met emblemen ("colors") van bijvoorbeeld verboden Outlaw Motor gangs (zgn. OMG's).

Bij de behandeling van het voorstel is door mij het volgende toegezegd:

De burgemeester zegde toe, dat de toepassing van de APV-bepaling na drie jaar zal worden geëvalueerd, waarbij aan de orde zullen komen: hoe vaak is het toegepast en hoe zit het met nut en noodzaak? Daarbij zal dan ook de vraag aan de orde komen: wanneer kunnen we het weer afschaffen (rekening houdende met totstandkoming op termijn van landelijke wetgeving ter zake)?

Eerder dan in de toezegging genoemd moet ik u nader informeren over juridische ontwikkelingen omtrent deze bepaling.

Beklagprocedure en uitspraak Hoge Raad

De politie heeft landelijk op grond van het betreffende APV-artikel inmiddels verschillende keren opgetreden (in verschillende gemeenten, niet in Huizen) en de uiterlijke kenmerken (zogenoemde 'colors') in beslag genomen.

In een van deze gevallen is door het betreffende OMG-lid een klaagschriftprocedure gestart. In eerste instantie heeft de raadkamer dit beklag ongegrond geklaard. Het beslag van de colors bleef daarmee in stand. Vervolgens is namens het betreffende lid cassatieberoep ingesteld. In die procedure heeft de advocaat-generaal van de Hoge Raad op 2 november jl. conclusie genomen. De advocaat-generaal heeft geconcludeerd dat het betreffende APV-artikel (artikel 2:50a) ongegrond moet worden verklaard. Het is in haar ogen een ontoelaatbare aanvulling van een formeel-wettelijke regeling (art. 140, lid 2 Sr).

Op 23 december 2021 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan en heeft de conclusie van de advocaat-generaal overgenomen. Dit betekent dat het betreffende APV-artikel onverbindend

is verklaard. Praktisch betekent dit dat handhaving op grond van dit artikel niet meer mogelijk is.

Vervolg

De (lagere) rechter oordeelt dat de betreffende clubs een structurele ontwrichtende werkzaamheid hebben, een gevaar zijn voor de openbare orde en een criminele aard en cultuur hebben. Er mag daarom inbreuk worden gemaakt op de grondrechten. Echter, pas wanneer een verbod onherroepelijk is geworden, kan de politie optreden op grond van artikel 140, lid 2 wetboek van Strafrecht.

Zolang een rechtsgang niet in een onherroepelijk vonnis is geëindigd, kunnen de clubs gewoon hun werkzaamheid voortzetten en zich zichtbaar in de publieke ruimte laten zien. De politie kan daar niet tegen optreden.

Het Landelijk Strategisch Overleg betreffende OMG's (LSO) gaat in 2022 aan de slag met het benadrukken van het belang van goede wetgeving, die helpt om dergelijke civiele verboden direct te kunnen handhaven. Het initiatiefwetsvoorstel van Tweede Kamerlid Attje Kuiken kan daar ook een belangrijke rol in spelen en wordt door het LSO dan ook van harte ondersteund.

Advies

Het landelijk advies aan gemeenten is het betreffende APV-artikel (artikel 2:50a) te laten vervallen.

Bij de eerstvolgende ronde van APV-wijzigingen (in april 2022) wordt aan de gemeenteraad voorgesteld het betreffende artikel in te trekken.

Ik zeg u daarnaast toe u te informeren zodra er ontwikkelingen zijn op dit terrein.